

JOHN O'LEARY

ΣΑΝ ΠΑΙΔΙ

ΔΕΣ ΞΑΝΑ ΜΕ ΘΑΥΜΑΣΜΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΚΑΙ ΒΡΕΣ
ΤΗΝ ΕΜΠΝΕΥΣΗ, ΤΟ ΝΟΗΜΑ ΚΑΙ ΤΗ ΧΑΡΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ!

μετάφραση

Παρασκευή Παπαδοπούλου

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΔΙΟΠΤΡΑ

Αφιερωμένο στα παιδιά μου
που μου άλλαξαν για πάντα τη ζωή.

Τζακ, Πάτρικ, Χένρι και Γκρέις,
είστε η αιτία που κάνω πιο τολμηρά βήματα,
που αγαπώ περισσότερο και που νιώθω
πιο ζωντανός.

Ελπίζω αυτό το βιβλίο να σας θυμίζει πάντα
όλα τα μαθήματα που έχω πάρει από εσάς
και πόσο πολύ σας αγαπώ.

Και, παιδιά μου, καθώς θα περνούν τα χρόνια
και θα ξεχάσετε ίσως κι εσείς να κάνετε πράξη
αυτά τα μαθήματα ζωής, ευελπιστώ ότι το βιβλίο
αυτό θα σας θυμίζει να διεκδικείτε εκ νέου
τις εσωτερικές σας δυνάμεις.

—

Τη νύχτα που γεννήθηκες,
το φεγγάρι χαμογέλασε με τέτοια έκπληξη
και θαυμασμό που τα άστρα πλησίασαν
για να σε θαυμάσουν και το εσπερινό
αεράκι ψιθύρισε:

«Η ζωή δεν θα είναι ποτέ πια η ίδια».

Νάνσι Τίλμαν,
On the Night You Were Born

Περιεχόμενα

Σηκώστε τα χέρια	11
ΑΙΣΘΗΣΗ #1 – Αναρώτηση	19
1. Το Μονοπάτι των Δυνατοτήτων	23
2. Γιατί;	36
3. Ποιος το ορίζει;	47
4. Τι βλέπετε;	57
5. Τι θα συνέβαινε εάν;	66
6. Γιατί όχι;	77
ΑΙΣΘΗΣΗ # 2 – Προσμονή	85
7. Πάρτε Το Γάντι Σας.....	87
8. Η εμπειρία της πρώτης φοράς	94
9. Ξεφύγετε από τα συνηθισμένα.....	103
10. Νιώστε το φως.....	111
11. Υψηλές Προσδοκίες	121
12. Ευχάριστη αναμονή	131
ΑΙΣΘΗΣΗ #3 – Εμβύθιση.....	137
13. Χάνουμε τα σημαντικά.....	141
14. Εστίαση στο μέλλον	147
15. Εργασία, Παιχνίδι, Ξεκούραση Και Πάλι Από την Αρχή.	155
16. Κολλήστε το στο ψυγείο	161
17. Πετάξτε χαρταετό	174
18. Κοιτάξτε Ψηλά Στα Σύννεφα	184

19. Δουλειά σου είναι.....	193
20. Τι ώρα είναι;.....	201
ΑΙΣΘΗΣΗ #4 – Ανήκειν.....	207
21. Μια χαρά	209
22. Η Μετάδοση της Χαράς	216
23. Κομμάτι του Παζλ.....	228
24. Σταματήστε να Κρύβεστε στις Σκιές.....	236
25. Γίνετε μέλη της ομάδας	244
26. Ανήκετε	253
ΑΙΣΘΗΣΗ #5 – Ελευθερία.....	261
27. Παίξτε για να Κερδίσετε	263
28. Δώστε το Παρών	274
29. Τραγουδήστε δυνατά	287
30. Μπείτε στο παιχνίδι.....	299
ΕΠΙΛΟΓΟΣ – Κατάπληξη.....	308
Οι Ήρωές Μου	317
Ευχαριστίες.....	323
Ο Συγγραφέας	327

Σηκώστε τα χέρια

«ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΜΑΣ, ΧΑΡΙ, ΠΟΥ ΔΕΙΧΝΟΥΝ ΠΟΛΥ ΠΙΟ ΞΕΚΑΘΑΡΑ
ΑΠΟ ΤΙΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΜΑΣ ΠΟΙΟΙ ΕΙΜΑΣΤΕ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ»

*Τζ. Κ. Ρόουλινγκ, Ο Χάρι Πότερ
και η Κάμαρα με τα Μυστικά*

Επικρατούσε οχλαγωγία στο αμφιθέατρο. Ως ομιλητής, είχα τη χαρά να πραγματοποιώ παρουσιάσεις σε οργανισμούς ανά τον κόσμο, από την αεροπορική εταιρεία Southwest Airlines έως τη Microsoft, και από είκοσι χιλιάδες πωλητές σε ένα διεθνές συνέδριο πωλήσεων έως δεκάδες διευθύνοντες συμβούλους σε μια αίθουσα συσκέψεων.

Εκείνη τη μέρα, ανυπομονούσα να μιλήσω σε ένα πολύ αγαπημένο μου κοινό· τους μαθητές. Λατρεύω τη φωνή τους, το γέλιο τους και τον ενθουσιασμό τους. Πάντα αποχωρώ από την αίθουσα με περισσή ενέργεια, ενώ τα παιδιά μου θυμίζουν τη δίψα που έχουν για ζωή.

Οι σχολικές περιφερειακές διευθύνσεις συνήθως με προσκαλούν να μιλήσω σε ολόκληρο το σχολικό συγκρότημα, αλλά χωρίζουν τους μαθητές σε διαφορετικές ηλικιακές ομάδες.

Κατ' αρχάς, έχω τη χαρά να μιλήσω στους πιο μικρούς μαθητές από την Α' έως και την Γ' Δημοτικού. Και επιτρέψτε μου να σημειώσω ότι, μόλις μπουν στην αίθουσα, κάνουν σαφές ότι «το πάρτι μόλις ξεκίνησε»!

Το γέλιο αντηχεί στους τοίχους, το χαμόγελο ακτινοβολεί στα πρόσωπά τους, η ενέργεια είναι διάχυτη και οι φωνές τους διαπεραστικές. Όταν τους κάνω ερωτήσεις, κατά τη διάρκεια της παρουσίασης, απαντούν με ενθουσιασμό, κι όταν έρχεται η δική τους σειρά για ερωτήσεις, σηκώνουν τα χέρια και τα κουνάνε επίμονα με την ελπίδα να τους δώσω τον λόγο. Μόλις έρχεται η ώρα να επιστρέψουν στην τάξη, σηκώνονται γρήγορα, στοιχίζονται σε μια γραμμή και υψώνουν τις γροθιές τους ενθουσιασμένα καθώς συνεχίζουν χαρούμενα το υπόλοιπο της μέρας τους.

Ένα από τα αγόρια της ομάδας έκανε ένα βήμα πίσω έκπληκτο, μόλις ύψωσε την πρώτη γροθιά. Κοίταξε το δεξί μου χέρι. Μετά το αριστερό. Εστίασε το βλέμμα του πάνω μου με επιμονή και με ρώτησε άναυδο: «Τι συνέβη στα χέρια σας, κύριε;»

Η αλήθεια είναι ότι μόλις τους είχα αφηγηθεί την ιστορία σχετικά με το τι είχε συμβεί στα χέρια μου. Είχα σταθεί μπροστά σε αυτό το αγόρι και τους συμμαθητές του και τους είχα εξηγήσει ότι, σε ηλικία εννέα ετών, έκανα ένα τρομερό λάθος... Προκάλεσα μια έκρηξη μέσα στο ίδιο μου το σπίτι! Κάρκα και τραυματίστηκα σοβαρά. Τα δάχτυλά μου ακρωτηριάστηκαν. Ωστόσο, η ζωή μπορούσε και πάλι να μου προσφέρει πολλές δυνατότητες και προοπτικές, και το ίδιο ίσχυε και για εκείνους. Περίμεναν ότι θα πέθαινα. Όμως εγώ διέψευσα τις αρνητικές προβλέψεις και επέζησα. Και ήταν θαύμα που τα κατάφερα. Ένα θαύμα που το βιώνω κάθε μέρα.

Μήπως είχε χάσει την παρουσίαση; Ή είχε αργήσει στο μπάνιο; Ήταν, άραγε, το μικρόφωνο κλειστό;

Ό,τι κι αν είχε συμβεί, έσκυψα απολογητικά στο ύψος του και του απάντησα: «Όταν ήμουν εννέα χρονών, το σπίτι μου πήρε

φωτιά. Έχασα τα δάχτυλά μου, αλλά σήμερα τα καταφέρνω περίφημα».

Κατάλαβα ότι προβληματίστηκε για λίγο, προτού απαντήσει. «Ω Θεέ μου!» είπε και συνέχισε ενθουσιασμένο. «Είχαμε έναν ομιλητή σήμερα το πρωί και, όταν ήταν εννέα χρονών, κάρκε κι αυτός σε μια φωτιά». Έπειτα από μια μικρή παύση, πρόσθεσε: «Εσείς οι δύο πρέπει να γνωριστείτε!»

Έπειτα το μικρό αγόρι καιρέτησε με το χέρι του σφιγμένο σε γροθιά και διέσχισε τον διάδρομο χοροπηδώντας.

Κούνησα το κεφάλι μου και γέλασα.

Ίσως μερικές φορές τα παιδιά ερμηνεύουν λάθος τις απαντήσεις, αλλά σίγουρα δεν φοβούνται να θέσουν ακόμα και τις πιο σκληρές ερωτήσεις.

Το χαμόγελο εξακολουθούσε να είναι ζωγραφισμένο στο πρόσωπό μου όταν εμφανίστηκε η επόμενη ομάδα.

Οι τάξεις από τη Δ΄ έως και την ΣΤ΄ Δημοτικού είναι πιο υπάκουες. Κάνουν λιγότερο θόρυβο όταν μπαίνουν στην αίθουσα, σπκώνουν λιγότερο το χέρι τους όταν έρχεται η ώρα για ερωτήσεις και δεν δείχνουν τον ίδιο ενθουσιασμό όταν φεύγουν από την τάξη.

Έπειτα μπαίνουν στην αίθουσα η Α΄ και η Β΄ Γυμνασίου, ενώ τελευταίοι έρχονται οι μαθητές της Γ΄ Γυμνασίου και του Λυκείου. Και με κάθε επόμενη ομάδα, μπορείτε να φανταστείτε τι συμβαίνει, σωστά;

Κεφάλια κάτω. Κινητά στο χέρι. Κατά τη διάρκεια της παρουσίας, δίνονται λιγότερες απαντήσεις, ενώ τίθενται ακόμα λιγότερες ερωτήσεις. Είναι υπέροχα παιδιά και εσωτερικεύουν το μήνυμα, αλλά φαίνεται πως έχουν πια ξεπεράσει τη χαρά να συμμετέχουν με όλο τους το είναι.

Είναι εύκολο να αποδώσουμε την ευθύνη στην εφηβεία. Σίγουρα θα μπορούσε κάποιος να πει ότι φταίνε οι ορμόνες τους, η νωθρή τους στάση, η επιθυμία τους να ενσωματωθούν και να γίνουν αποδεκτά, ή η λαχτάρα τους να είναι δημοφιλή.

Άραγε, ο τρόπος που συμμετέχουν είναι τόσο διαφορετικός από τη στάση που επιδεικνύουμε εμείς ως ενήλικες;

Τροφή για σκέψη.

Πότε ήταν η τελευταία φορά που μπήκατε με φόρα σε ένα δωμάτιο γεμάτοι ενέργεια;

Πότε ήταν η τελευταία φορά που εμφανιστήκατε σε μια παρουσίαση σίγουροι ότι θα ήταν εξαιρετική;

Πότε ήταν η τελευταία φορά που απαντήσατε σε ερώτηση κουνώντας επίμονα το χέρι και παρακαλώντας να πάρετε τον λόγο, φωνάζοντας την απάντηση;

Από ενθουσιώδη, συγκεντρωμένα και άκρως αισιόδοξα παιδιά, που κάνουν σπριντ για να φτάσουν στο σχολείο, μεταμορφωθήκαμε σε αμέτοχους, αφηρημένους και κυνικούς ενήλικες, που έχουν απωλέσει σχεδόν κάθε ίχνος εκείνου του ενθουσιασμού που τους διέκρινε σε μικρότερη ηλικία.

Ίσως μπορούμε πλέον να ισχυριστούμε ότι γι' αυτό ευθύνεται η σοφία που έχουμε αποκτήσει λόγω εμπειρίας, η οποία μας έχει δείξει ότι η ζωή δεν είναι πάντα εύκολη ενώ συχνά αποκαλύπτει και το ιδιαίτερα σκληρό πρόσωπό της.

Τρέχουμε αδιάκοπα στη ρουτίνα της καθημερινότητας, με λιγότερα χρήματα και λιγότερο χρόνο. Νιώθουμε εξαντλημένοι, αισθανόμαστε ότι οι προσπάθειές μας αποβαίνουν άκαρπες και όλη αυτή η διαδικασία μάς εξουθενώνει. Ο συνεχής αρνητισμός που μεταδίδεται από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μας έχει πείσει ότι τα καλύτερα έχουν περάσει κι ότι πλησιάζει το τέλος. Δεν με πιστεύετε; Παρακολουθήστε το βραδινό δελτίο ειδήσεων και θα το διαπιστώσετε. Είμαστε καταδικασμένοι!

Παρόλο που σήμερα επικοινωνούμε ψηφιακά και έχουμε ουσιαστικά εκμηδενίσει τις αποστάσεις, δεν έχουμε νιώσει ποτέ τόσο απομονωμένοι και τόσο μόνοι. Το γεγονός αυτό επηρεάζει αρνητικά όλες τις γενιές, αλλά σε μεγαλύτερη κλίμακα και με πιο

δυσμενείς επιπτώσεις τους νεαρούς ενήλικες, όπου το 30% της *Γενιάς της Χιλιετίας* αναφέρει ότι αισθάνεται μόνο, ενώ το 22% παραδέχεται ότι δεν έχει φίλους¹.

Δεν ξέρω αν συμφωνείτε, αλλά θεωρώ ότι ήρθε η ώρα να εστιάσουμε στον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουμε τη ζωή, έτσι ώστε να μπορέσουμε να επιστρέψουμε σε έναν τρόπο ζωής ο οποίος θα μας επιτρέψει να ζούμε στο φως, με ενθουσιασμό και έμπνευση για όσα πρόκειται να έρθουν.

Επίσης θεωρώ ότι τα παιδιά μας έχουν τις απαντήσεις.

Το βιβλίο αυτό αποτελεί πρόσκληση αφύπνισης πέντε βασικών αισθήσεων, τις οποίες αποκτήσαμε όλοι όταν ήμαστε μικροί και μας επιτρέπουν να ανακτήσουμε τη δυνατότητα να ζούμε με τη μαγευτική ελευθερία και την αληθινή χαρά των παιδιών που χορεύουν ανέμελα στους ρυθμούς της ζωής.

Ως παιδιά ήμασταν εξαιρετικά περίεργα, και η ανακριτική μας φύση αρνιόταν πεισματικά να πιστέψει ότι υπάρχουν πράγματα που είναι αδύνατον να κάνουμε.

Την εποχή εκείνη αποκτήσαμε κάθε καινούρια εμπειρία με άπλετο ενθουσιασμό, είχαμε μια καρδιά που ξεχειλίζει από ελπίδα, ενώ προσδοκούσαμε ότι θα μας συμβούν εκπληκτικά πράγματα.

Ζούσαμε κάθε στιγμή στο έπακρο, χωρίς να ανησυχούμε για το παρελθόν ούτε να αγωνιούμε για το μέλλον.

Ήταν η εποχή κατά την οποία δεν μας απασχολούσε πώς μας βλέπουν οι άλλοι και προσεγγίζαμε τους πάντες (ακόμα και αγνώστους) ως πιθανούς φίλους.

Τολμούσαμε, σηκώναμε ψηλά τα χέρια και νιώθαμε την αναζωογονητική ελευθερία που μας επιτρέπει να βγούμε μπροστά και να ζήσουμε τη ζωή στο έπακρο, μέχρι το μεδούλι.

Αυτό το ονομάζω ζωή σαν παιδί, ζωή με δέος.

Αυτή είναι η φύση μας.

Δυστυχώς, όσο μεγαλώνουμε, αυτή η φυσική κατάσταση

διαβρώνεται, καθώς ο κόσμος πλέον ορίζει ποιοι θα πρέπει να είμαστε και μας μαθαίνει πως πρέπει να ξεχάσουμε την παιδικότητά μας.

Ησυχία!

Καθίστε ήσυχα!

Μη μιλάτε σε αγνώστους!

Χρωματίστε μέσα στο πλαίσιο! Προσέχετε!

Αυτοί είναι οι κανόνες. Μην ταράζετε τα νερά!

Μπορώ εύκολα να ανακαλέσω αυτές τις εντολές ξανά και ξανά, όπως τις άκουσα από τους γονείς, τους προπονητές και τους δασκάλους μου. Και παρόλο που ήταν καλοπροαίρετες, οι αντοχές μας συνθλίβονται, η έμφυτη δημιουργικότητά μας εκμηδενίζεται, ενώ η παιγνιώδης φύση και η ενέργειά μας πειθαρχούν και μας εγκαταλείπουν.

Οι προτροπές τους εξαλείφουν τις αισθήσεις που απαιτούνται για να μπορέσουμε να κινηθούμε αποτελεσματικά στον κόσμο στον οποίο θέλουμε να ζούμε. Αυτό επηρεάζει τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουμε τον κόσμο καθώς και την επίδραση που επιθυμούμε να ασκήσουμε.

Οι αισθήσεις μας είναι έτσι δομημένες, ώστε να μας βοηθούν να επεξεργαστούμε και να κατανοήσουμε τον κόσμο. Μας ενημερώνουν για το τι βλέπουμε, ακούμε, αισθανόμαστε, γευόμαστε, μυρίζουμε και αγγίζουμε. Όταν χάνουμε την επαφή μας με αυτές, αρχίζουμε να αντιλαμβανόμαστε μια σκεβρωμένη, λιγότερο ζοφερή, αλλά και αλλοιωμένη εκδοχή της πραγματικότητας.

Με το πέρασμα του χρόνου, οι αισθήσεις μας χάνουν την οξύτητά τους: η όραση θολώνει, η ακοή φθίνει, η γεύση αλλοιώνεται, η όσφρηση μειώνεται. Ωστόσο υπάρχουν και άλλες αισθήσεις οι οποίες σταδιακά φθίνουν. Αισθήσεις οι οποίες μας παρέχουν πληροφορίες όσον αφορά την άποψη που έχουμε για τον εαυτό μας, την επαφή μας με τους άλλους, την αντίληψή μας για τον χρόνο, την ικανότητά μας να αντιμετωπίζουμε τη ζωή με

αναρώτηση, καθώς και την ικανότητά μας να κοιτάμε θαρραλέα μπροστά χωρίς να μας κρατά τίποτα πίσω.

Παρόλο που μπορεί να είναι δύσκολο να ανακτήσουμε τις σωματικές αισθήσεις μας, η βλάβη που εμφανίζεται σε ορισμένες από αυτές δεν είναι μόνιμη. Μπορούμε να τις αφυπνίσουμε. Μπορούμε να τις ανακαλύψουμε εκ νέου. Μπορούμε να τις ρυθμίσουμε εκ νέου και να τις αξιοποιήσουμε, έτσι ώστε να καταφέρουμε να επανέλθουμε στην κατάσταση του δέους.

Εφόσον ανακτηθούν, οι εν λόγω αισθήσεις έχουν τη δύναμη να μεταμορφώσουν την καθημερινότητά μας και να χαρίσουν μια επαναστατική πνοή στη ζωή μας. Μπορούν να βελτιώσουν την ικανότητά μας να είμαστε καινοτόμοι στον χώρο εργασίας μας, να δεσμευτούμε ουσιαστικά στις σχέσεις μας και να επιλύσουμε ορισμένα από τα σοβαρά προβλήματα που μαστίζουν τον σύγχρονο κόσμο των ενηλίκων.

Μετά τη λήψη συνεντεύξεων από χιλιάδες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων, πνευματικούς ηγέτες και ανθρώπους που άλλαξαν τον κόσμο, έχω ανακαλύψει ότι οι αισθήσεις οι οποίες ευθύνονται για την επιτυχία τους και ισχύουν έως και σήμερα είναι τα χαρακτηριστικά τα οποία άνησαν και αναπτύχθηκαν σε όλους κατά την παιδική μας ηλικία. Αυτές οι αισθήσεις αποτελούν και το βασικό στοιχείο που τους ωθεί να θέτουν υψηλούς στόχους, να δημιουργούν πρωτόγνωρες καινοτομίες, να επιτυγχάνουν ακατόρθωτα πράγματα, να επιδεικνύουν ουσιαστική δέσμευση και να ασκούν σημαντική επιρροή. Το πιο σημαντικό τους γνώρισμα είναι ότι ζουν τη ζωή στο έπακρο.

Μπορείτε κι εσείς να ακολουθήσετε τον ίδιο δρόμο.

Είστε έτοιμοι να μάθετε εκ νέου αυτά που θεωρούσατε δεδομένα. Απολαύστε τα συνηθισμένα και πετύχετε τα αδύνατα.

Ήρθε η ώρα να ανακτήσετε την έμπνευση, το νόημα και τη χαρά της ζωής, επιλέγοντας να ζείτε σαν παιδί μπροστά σε κάθε εμπειρία, κάθε ευκαιρία, κάθε μέρα.